

Nr 823

Av herr Enskog m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 79, angående vissa frågor rörande lärarutbildning.

(Lika lydande med motion nr 697 i Första kammaren)

Ett av de allvarligaste skolproblemen är den svåra lärarbrist, som ekle-siastikdepartementet åter har att rapportera. Även om vissa faktorer inte kunnat förutses, måste om regeringens sätt att handha dessa frågor sägas, att det inte präglats av tillräcklig konsekvens, målmedvetenhet och fram-synthet.

Vi vill i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 79 på nytt efterlysa besked om vad som väntar de många folkskollärare som nu tjänstgör på högstadiet när tillgången på ordinarie lärare svarar mot efterfrågan. Utskot-tet betonade vid föregående riksdag i anledning av motion från vårt håll, att det är »ytterst angeläget att ifrågavarande lärares trygghetsproblem blir ve-derböriligen beaktade». Trots utskottets förlitan på att departementschefen skulle ha sina ögon riktade på detta problem har ännu ett helt år senare inga antydningar gjorts om hur frågan skall lösas. När nu intagningen av folkskollärare kraftigt ökas för att täcka den konstlade brist som uppstått genom att folkskollärare tjänstgör på högstadiet, försvåras detta problem ytterligare. För den som planerar sin utbildning räcker det inte att veta att det finns arbete de närmaste fem—tio åren, när utsikterna därefter kan bli prekära. Statens dubbla ansvar för sina tjänstemäns trygghet och för rekry-teringen till läraryrket bör leda till snara och klara besked i denna viktiga fråga.

Feriekursverksamheten

Lärarnas fortbildning utgör en viktig förutsättning för att intentionerna bakom skolreformen skall förverkligas. På lärarhåll finns också ett påtag-ligt intresse för fortbildning, även under ferierna. Av totalt 18 000 sökande till sådana kurser har endast 5 000 kunnat antagas. Skolöverstyrelsen plane-rar nu att successivt bygga ut verksamheten så att fr. o. m. sommaren 1967 alla lärare skall ha möjlighet att genomgå en veckolång fortbildningskurs vart fjärde år. Men departementschefen vill kraftigt dämpa denna utveck-ling. Det motiveras med att »utbildningsväsendets resurser är begränsade». Enligt vår mening är detta tvärtom ett starkt skäl till att understödja just feriekurserna. Vi finner skolöverstyrelsens planering i denna fråga realis-

tisk. Den föreslagna utgiftsökningen — en årlig höjning av två miljoner kr. under de närmaste tre åren — kommer, som vi ser det, till god användning. Vi tillstyrker därför det av skolöverstyrelsen äskade anslaget.

Fortbildningskonsulenterna

Departementschefens nedskärning av det föreslagna antalet skolkonsulenter skulle med större fog kunna motiveras med hänvisning till lärarbristen. I en situation där redan så många icke behöriga tjänstgör i våra skolor måste dock konsulenterna anses ha en särskilt viktig uppgift att fylla. En avvägning bör här — till skillnad från departementschefens bedömning — utfalla till förmån för konsulenterna. Överstyrelsens förslag innebär ändå bara att man når upp till halva det antal som ursprungligen planerats. Vi finner detta vara minimum av vad som omedelbart bör sättas in.

Skolbibliotekarieutbildningen

Skolbiblioteken tillmäts i de nya skolformerna en central plats. Som tidigare i år framhållits i en partimotion från vårt håll (II: 145) anser vi det nödvändigt att snabbt förbättra skolbibliotekens personella resurser. Departementschefen har däremot i sin nu framlagda proposition inte ansett sig kunna förorda den av skolöverstyrelsen äskade höjningen av anslaget för utbildning av skolbibliotekarier. Nedskärningen görs utan motivering. Enligt vår mening bör skolöverstyrelsens äskande i denna punkt bifallas.

Ovan har vi sålunda föreslagit

att höja anslaget till lärarfortbildning i fortbildningsinstitutens regi med 1 639 000 kr.,

att höja anslaget till Uppbyggnad av fortbildningskonsulentorganisationen med 600 000 kr.,

att höja anslagen till utbildning av skolbibliotekarierna med 260 000 kr.

Med stöd av vad sålunda anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte till *Lärares fortbildning m. m.* för budgetåret 1965/66 under åttonde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 20 034 000 kr.

Stockholm den 6 april 1965

C.-G. Enskog

Ingemar Mundebo

Thorvald Källstad

Olle Westberg